

A Világsajtó a Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusáról

NEW YORK

Az amerikai sajtó kommentálva az SZKP XX. kongresszusának eredményeit, kénytelen beismerni a kongresszus nagy jelentőségét. A lapok és szemleírók leplezetlen aggodalommal indítványozzák az Egyesült Államok kormányának, hogy az új tények fényében vizsgálja felül külpolitikáját, jóllehet, hozzáfűzik, hogy a felülvizsgálatnak nem a külpolitika célkitűzéseit, hanem csupán megvalósításának módszereit kell érintenie.

A *New York Times* szerkesztősége cikkében kijelenti: Washington „azzal a komoly és aggasztó kérdéssel találja magát szembe, hogy az Egyesült Államok jelenlegi külpolitikája olyan-e, amilyent az új szovjet kihívás szükségessé teszi”. A lap ehhez hozzáfűzi, hogy az Egyesült Államokban „széles körben elterjedt az a meggyőződés, hogy már régen meg kellett volna változtatni az amerikai politikát. A probléma, amelybe az Egyesült Államok ütközik, abban van, hogy a Szovjetunió felhasználva új politikáját, szemléltatáshoz jelentős sikereket ért el a föld igen fontos térségei-

ben és hogy az oroszok továbbra is sikereire van kitéve.”

Hamilton, a *New York Times* szemleírója, mutató rámutat, hogy az *Egyesült Államok „csalóknem mindenütt” elégedetlenséget kelt politikájával*, a többi közl megjegyzi: az *ázsiai és afrikai országokban megdöbbentően sok embernek az a véleménye, hogy a békét éppen az Egyesült Államok fenyegeti...* Hamilton szintén arra hív fel, hogy vizsgálják felül az Egyesült Államok külpolitikájának módszereit.

A *New York Herald Tribune* hangoztatja, hogy a Szovjetunió felszámolta az Egyesült Államok atomfegyver-monopóliumát és gazdasági helyzetét olyan mértékben megjavította, hogy érdemleges segítséget tud felajánlani más országoknak. A lap arra a következtetésre jut, hogy ez a megváltozott helyzet kétségtelenül megköveteli, hogy az Egyesült Államok felülvizsgálja külpolitikáját.

PÁRIZS

A francia sajtó, kommentálva a XX. kongresszus befejezését, kiemeli a kongresszus anyagának és határozatainak nagy nemzetközi jelentőségét.

A *Figaro*, a „legényesebb ténynek” nevezi azt, hogy a kongresszus által jóváhagyott politikának az alapját a Szovjetunió gazdasági sikere és hatalmának növekedése biztosítja.

A lap szintén kiemeli a kongresszus által hangsúlyozott kollektív vezetés elvénél jelentőségét.

Az *Humanité* közötté *Francis Billoux*-nak, a Francia Kommunista Párt Központi Bizottsága titkárnak a XX. kongresszussal foglalkozó ciklét. Billoux hangsúlyozza: a hatodik ötéves terv megvalósítása hatalmas lépés lesz a szocializmusból a kommunizmusba való fokozatos átmenet útján.

Billoux a továbbiakban megjegyzi, hogy a kongresszus anyaga fontos hozzájárulás a marxista-leninista elméletéhez.

RÓMA

A február 27-i olasz lapok beszámolóinak az SZKP XX. kongresszusának befejezéséről. Az *Unita* hangsúlyozza, hogy a kongresszus „kétségtelenül óriási jelentőségű esemény”.

KAIRO

A *Roze el Juszej* című folyóirat rámutat, hogy az SZKP

XX. kongresszusa meghatározta az új politikát és az elméleti tetteket, „amelyek nemcsak a szocialista tábor országaira, hanem az egész világra nézve is, különösen a kis országokra, köztük a Közép-Kelet országaira nézve is nagy jelentőségűek lesznek...”

A folyóirat a továbbiakban megjegyzi: a párt XX. kongresszusa tovább fejlesztette a Szovjetunió politikájának alapelveit. Ezek között az alapelvek között az első az egymás mellett élés, valamint a kapitalista és a szocialista rendszer békés gazdasági versenyeinek elve. A Szovjetunió, amikor a nehézipar fejlesztéséhez felajánlotta segítségét a kis államoknak, már megkezdte a békés gazdasági verseny politikáját.

E politika kölcsönösen szolgálja a Szovjetuniót és a legkisebb államok érdekeit... A kongresszus legfontosabb kiemelése, hogy jelenleg nem áll fenn a háború végzetlenül elkerülhetetlensége, és hogy a háborút el lehet kerülni. „Az emberiség jelenleg elegendő erővel rendelkezik ahhoz, hogy ne engedje, hogy háborút robbantsanak ki azok, akiknek ahhoz érdekeik fűződnek...”

Párt és pártépítés

A falura helyezett pártmunkások első tanácskozása

A napokban első ízben ült össze tanácskozásra a megyei pártbizottságon az a több mint hatvan pártmunkás, aki a párt hívó szavára falusi munkára jelentkezett és Hajdú-Bihar megyébe került.

Dani Imre elvtárs beszámolója, a hozzászólások, valamint Kulcsár Ferenc elvtárs, a megyei pártbizottság másodtitkára összefoglalója arról tanúskodott, hogy bár a pártmunkások még rövid ideje tartózkodnak a területen, de már kezdenek eredményeket elérni. Pártszervezet és pártmunkák visznek a gyakorlati életbe.

A tanácskozáson sokan beszéltek a járási pártbizottságtól kapott segítségről, amely még nem megfelelő. Az elvtársnak — éppen a kelendő segítség hiányában — eddig szinte egyedül kellett az ellenesége elemekkel megközelíteni, s elosztaniuk azt a bizalmatlanságot, amit a dolgozók körében tapasztaltak és amit tulajdonképpen az ellen-

ség szított ellenük. Több ízben elnök beszélt arról is, hogy nem kapták meg életfeltételeik kialakításához szükséges segítséget sem a megyei tanácsától, sem a járási tanácsoktól. Több elvtárs még mindig lakás- és egyéb ilyen jellegű problémáival küzd.

Az összefoglaló kiemelte, hogy azok az elvtársak értek el nagy eredményeket — mint erről Sersényi Béla, a Kabai Gépalomás főmérnöke felszólalásában beszélt —, akik kikérték a helybeli dolgozók támogatását, akik igényelték és kapták is a dolgozók segítségét. Az összefoglaló felhívta a pártmunkások figyelmét a türelmes, szívós munkára, arra, hogy széleskörű politikai és szervezői tevékenységet fejtsenek ki. Legfontosabb feladatnak jelölte meg az összefoglaló a tavaszi munkára való jó felkészülést, ami a jó politikai munkán, a szervezésen, a jó irányításon, az erők felmérésén és csoportosításán múlik.

Propagandistáink nagy segítséget kaphatnak a XX. kongresszus anyagából

Az SZKP XX. kongresszusának anyagát megynék kommunista és pártönkivül dolgozó nagy érdeklődéssel olvassák. Propagandamunkánk eredményességét segíti elő az anyag alapos tanulmányozása és annak ismertetése párttagjaink és a pártönkivüliek körében.

A Szovjetunió Kommunista Pártja XX. kongresszusa által a szovjet nép számára kijelölt útban a világ proletárlétsége jövőjét ismeri fel. Rákosi Mátyás elvtárs a kongresszuson elmondott üdvözlő beszédében rámutatott arra, hogy „E történelmi jelentőségű kongresszus újabb erőt ad a világ dolgozóinak és nagyszámú tapasztalatokkal gazdagítja az új életet építő szabadságukért küzdő népeket...”

Hasznos iránymutatást ad a Központi Bizottság beszámolója, a tanácskozáson felszólalók beszéde a propaganda- és népművelőmunkánk megjavításához. Történelmi igazság, hogy a jó munka előfeltétele a marxizmus-leninizmus alapos ismerete. „A marxizmus-leninizmus — mondta Hruscsov elvtárs — azt tanítja, hogy az elmélet halott, ha elszakítjuk a gyakorlattól, a gyakorlat pedig vak, ha nem világítja meg a forradalmi elmélet...”

Ennek a tanításnak alapján sokoldalúan vonta le a kongresszus azt a következtetést, hogy a gyakorlati munkához nem elég csak az elméleti tettek ismerete. Közérthetővé kell tenni a marxista-leninista tanítást, tudatosítani kell a kommunizmus építésének elméleti tetteit. A propagandistáink, népművelőink kötelessége a gyakorlati munkához is segítséget adni. Ez azonban csak akkor lesz eredményes — állapította meg a kongresszus —, ha a propagandista, népművelő a legjobb tapasztalatokat ismeri és népszerűsíti a dolgozók körében. Nem elég csupán a legjobb tapasztalatok ismerete, hanem feladata minden kommunistának tanácsot adni a legjobb tapasztalatok gyakorlati alkalmazásához. A XX. kongresszus hangsúlyozta, hogy e feladat sikeres elvégzéséhez az elméleti tettek ismeretén kívül a konkrét gazdasági helyzetet is részletesen kell ismerni. Keményen ostromozta a kongresszus azt a kommunista, aki nagy szölamokat hangoztat a marxizmus-leninizmus jelentőségéről, de ugyanakkor nem segít annak gyakorlati megvalósításában.

Keményen visszautasította a kongresszus azokat a törekvéseket, melyek a marxizmus-leninizmus ideológiai munkáját igyekeznek zavarni. Hangsúlyozta, hogy a pártszervezeteknek fokozniuk kell az éberséget az ideológiai munkában, óvni kell a marxista-leninista elmélet tisztaságát. Élesen alá-

húzta, hogy nem szabad gyengülnie a burzsoá ideológiai elleni harcnak s a kapitalizmusnak az emberek tudatában még megbúvó csökevények elleni harcnak. „Az a feladatunk — mondta Hruscsov elvtárs —, hogy fardhatatlanul leleplezzük a burzsoá ideológiát, feltárjuk népellenes jellegét, reakciós mivoltát...”

A kongresszus felhívta a figyelmet arra, hogy a propagandisták ránt a szovjet követelményeket fokozni kell. Egyben hangsúlyozta, hogy legfontosabb feladat ennek érdekében a propagandisták eszmei színvonalának emelése. Csak ebben az esetben tudják segíteni a nép anyagi jólétének megteremtését, a kommunizmus melőbbi felépítését. A pártszervezeteknek eleven kapcsolatot kell teremteniük a propagandistákkal, segítséget kell munkájukért. Szuszlov elvtárs beszédében hangsúlyozta, hogy állandóan töreküdni is kell a propagandistákkal, nem szabad elfelejteni, hogy a legjobb propagandisták „kijűlőnek” és „beszáradnak”, ha a pártszervezetek nem vezetik őket, nem irányítják az idősebb feladatokra, nem segítik őket tanácsokkal és nem fegyverezik őket konkrét anyagokkal és ténylekekkel.

Keményen ostromozta a kongresszus a dogmatizmust és a betűragást. Rávilágított arra, hogy mindazok, akik ilyen módon igyekeznek a marxizmus-leninizmust magyarázni, azok elvesztik a konkrét valóság tanulmányozása iránti érzéket és nála mindent az idézetek kiválogatása és a velük való mesterkedés művészetére pótol. Az idézetektől való legkisebb eltérést az alapok revíziójának tartják. A betűragóknak ez a tevékenysége nemcsak terméketlen, de káros is. A kongresszus sok tapasztalatot ad propagandistáink számára: hogy miképpen kell alkalmazni a propaganda- és népművelőmunkánkban a marxista-leninista ideológiát, hogyan kell rendelkezni pártunk ideológiai és szervezeti egységét.

Az egész világ előtt teljes nagyságában bontakozott ki a Szovjetunió dicső kommunista pártjának hatalmas ereje, szétszakíthatatlan egysége, legyőzhetetlensége, amely az élenjáró marxista-leninista elmélet állandó fejlesztésében, a tömegekkel való egyre szorosabb kapcsolatában gyökerezik. A XX. kongresszus híven követte Lenin tanítását, megmutatta, hogy a kommunista pártja, amely Lenin méltán nevezett korunk eszének, becsületének és lelkiismeretének, utat mutat és példaképpül szolgál az emberiség összes haladó erői számára.

A szovjet nép a kommunista építés új sikereit

Moszkva (TASZSZ) A szovjet nép lelkesen és egységesen helyesli az SZKP XX. kongresszusának határozatait.

Az ország ipari központjaiban és falvaiban a dolgozók gyűléseken beszélik meg az SZKP XX. kongresszusának eredményeit. A gyűlések résztvevői helyeslik a kongresszus határozatait.

A donycsi szénmedence munkásokai bányája dolgozóinak gyűlésén Kaszjanyenko brigádvezető kijelentette:

Nagy öröm az a tudat, hogy hős szovjet népként a dicső kommunista párt vezetésével óriási sikereket ért el. A párt XX. kongresszusa kijelölte or-

szágunk további előrehaladásának nagyszabású programját. Tudjuk, hogy minél több szene lesz az országunk, annál gyorsabban fejlődik az egész népgazdaság.

Agij Guszejmov, a baku hatodik olajmező mérnöke a következőket mondotta:

— Valamennyien lelkesen helyesljük a kongresszuson kitűzött nagyszabású programot, mert ez az egyetlen helyes és a dolgozók léteérékeinek megfelelő program. 1960-ra 16,7 millió tonnára kell emelni Baku olajtermelését. Meggyőződésünk, hogy becsülettel teljesítjük ezt a feladatot.

Bulganyin elvtárs távirata az afgán miniszterelnöknek

Moszkva (TASZSZ) N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke a következő táviratot intézte Muhammed Davudhoz, Afganisztán miniszterelnökéhez: „A szovjet-afgán barátsági szerződés aláírásának 35. évfordulója alkalmából a Szovjetunió kormányja s a magam nevében szívesen jókívánásaimat küldöm fennfentebb említett és Afganisztán kormányának.”

Óróm megállapítani, hogy az 1921. február 28-án aláírt szovjet-afgán szerződés kedvező hatással volt a Szovjetunió és Afganisztán baráti és

jószomszédi kapcsolatainak fejlődésére, megszilárdulására és biztos alapul szolgál az országaink közötti békés bizalom további megerősödéséhez.

A szovjet kormány ösztönözni kívánja, hogy a Szovjetunió népeinek és Afganisztán népeinek barátsága és jószomszédi kapcsolatai a két ország érdekében és az általános béké megőrzéséért tovább erősödjenek. Szívesen boldogságot és egészséget kívánok önnek és felvirágzó Afganisztánnak, baráti szomszédunknak.”

Az indonéz ifjúság tiltakozik Dulles indonéziai utazása ellen

Dzakarta (TASZSZ) Az Antara hírgyűjtő központja szerint az Indonéz Országos Ifjúsági Szövetség központi vezetősége február 27-én nyilatkozatot adott ki. Ebben a szövetség 700 000 tagja nevében tiltakozik Dulles amerikai külügyminiszter küszö-

bőnyállo indonéziai utazása ellen. A nyilatkozat felhívja a tanulókat és az egész ifjúságot, erősítsék soraik egységét és követeljék a Harahap-kormány haladéktalan lemondását.

A magyar küldöttség fogadása a lipcsei vásár alkalmából

Lipce (ADN) Az idei lipcsei tavaszi vásár alkalmából Hidas István, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnökhelyettese hétfőn a magyar pavilonban fogadást adott a Lipcseben jelenlévő kormányküldöttségek, további üzletemberek, gazdasági szakemberek és újságírók számára.

Hidas István üdvözlő beszédében áttekintést nyújtott a magyar ipar és külkereskedel-

Az angol alsóház külügyi vitája

London (MTI) Hírgyűjtőnk és rádiójelentések beszámolóinak az angol alsóház hét- fői külügyi vitájáról.

A vita első felszólalója Alfred Robens, a Munkáspárt külügyi szóvivője volt. Robens felvette a kérdést: Vajon fennáll-e még a régi ellentétek Anglia és az Egyesült Államok között Kína elismerésének kérdésében. A továbbiakban a legfontosabb problémaként a Szovjetunió, a szocialista tábor országai és a nyugati hatalmak közötti viszonyt jelölte meg.

A munkáspárti képviselő bírálta az angol kormány politikáját, amely szerinte hozzájárult ahhoz, hogy a genfi külügyminiszeri értekezlet nem vezetett meggyezésre, mint Robens mondotta, az angol kormány Nemesország egyesítéséért annak a nyugati katonai szövetségbe való öncélú bevonását szabta feltételül. Aggasztó igazság az — jelentette ki —, hogy a kormány nem tanúsított élszantságot és céltudatosságot a béke keresésében.

Robens felszólalására a kormány nevében Selwyn Lloyd külügyminiszter válaszolt. Selwyn Lloyd több, Dulles fegyvertárból kölcsönzött rágalmozó kijelentést tett. A többi között ösztönözni kívánja a Szovjetuniót, azt állította, hogy a Szovjetunió beavatkozott a közép-keleti ügyekbe.

A leszerelési kérdésre ráterve azt hangoztatta, hogy meg kell egyezni az ellenör-

zésben és az ellenőrzés megkezdésének időpontjában. A külügyminiszter végezetül közölte, hogy N. Sz. Hruscsov és N. A. Bulganyin angliai meghívása továbbra is fennáll.

A külügyi vitát Anthony Eden miniszterelnök zárta be. Eden beszédében nagy teret szentelt a hidrogenbomba-háború veszélyeinek.

A miniszterelnök foglalkozott N. A. Bulganyin és N. Sz. Hruscsov külszömből álló angliai látogatásával. Ezzel összefüggésben a XX. pártkongresszus eseményeire utalva kijelentette, „az orosz vezetők beszédei sok mindent bezonygítottak, nem utolsósorban azt, hogy beszélünk kell egymással”. A továbbiakban hangsúlyozta, hogy igyekezett „valami közös nyelvet” találni, amelyen Hruscsovval és Bulganyinnal az áprilisi találkozókon beszélhet.

A keddi angol lapok vezércikkiről kiemelik Eden miniszterelnök nyilatkozatának azt a megállapítást, amely szerint N. Sz. Hruscsov és N. A. Bulganyin londoni látogatása remélhetőleg lehetővé teszi, hogy „bizonyos mértékű közös alapot találjanak”. — A Daily Herald parlamenti tudósítója szerint Eden miniszterelnök nem hagyott kétséget afelől, hogy a szovjet vezetők áprilisa vár londoni látogatása „alkalmul szolgál majd a legmagasabb színvonalon folytatandó tárgyalásokra a Kelet és Nyugat közötti békés együttélés lehetőségéről”.

Dulles félrevezette, megzavarta és együgyű mesékkal áitatta a közönséget

Angol lap Dulles politikai nehézségeiről

London (MTI) Több angol lap — köztük a Times — rávilágított Dulles legújabb nehézségeire, főként a Szovjetunióval szemben követett politikájára tekintetben.

A Times washingtoni tudósítója jelenlét: Fulbright szenátor példátlanul megsemmisítő erőfű támadást intézett a külügyminiszter ellen. Dulles félrevezette, megzavarta és együgyű mesékkal áitatta a közönséget, amelynek azt mondta: ha szemét és fület becsukja a való tények előtt, úgy azt fogja találni, hogy a Szovjetunió diadalai voltaképpen vereségek és a Nyugat vereségei voltaképpen diadalok. Kérem Dulles, hagyja abba

ezt az eljárást, ne bánjon úgy az emberekkel, mintha kisgyermek lennének, akik hajlandók gyönyörködni megtapcsolni a legfantasztikusabb dajkamesét és mondja inkább az igazságot — mondotta többek között. — A Dulles festette képpel ellentétben és úgy látom, hogy a Szovjetunió mindezzel a lehető legnagyobb önbizalommal halad előre. Amerikáról mindenütt csak keserves torokképeket látok és ezt elsősorban Dullesnek köszönhetjük. Ez olyan irtozatosan súlyos dolog, hogy ehhez képest minden egyéb eltörpül — mondotta Fulbright. — Morse szenátor sürgette a szenátust: tartson nyilvános vitát a külügyi helyzetről.

ezt az eljárást, ne bánjon úgy az emberekkel, mintha kisgyermek lennének, akik hajlandók gyönyörködni megtapcsolni a legfantasztikusabb dajkamesét és mondja inkább az igazságot — mondotta többek között. — A Dulles festette képpel ellentétben és úgy látom, hogy a Szovjetunió mindezzel a lehető legnagyobb önbizalommal halad előre. Amerikáról mindenütt csak keserves torokképeket látok és ezt elsősorban Dullesnek köszönhetjük. Ez olyan irtozatosan súlyos dolog, hogy ehhez képest minden egyéb eltörpül — mondotta Fulbright. — Morse szenátor sürgette a szenátust: tartson nyilvános vitát a külügyi helyzetről.

Sokszor

berrel, vel egy ismeret nek jó, vagy erősen befolyásolt képzés temet. Így amikor Pocs mennem, ahont avataltam megszabt emlékképtől, hangzás kedli Pocsajt is, ami kiellen, dentől elzart, mos községem, ahol az embek különleges önállomnak, szulturálatlans rételet bándé felé az állom othton felé, kerített annyit közőny, a szem amikor belépe rembe, ahol a dőt az előad Páratlan élt szem. Mendel erdőtől cím hangzolt fel é énekkar elő Smetana, Bart dos Lajos gyönyörködhet gu úttörő kor megbabonázott ten figyelő szarmester, Zsár vezénylő ven csillogó sznyörűséggel, A lélek melyt gyermek tiszta hangja.

A műsor

zotta, összelekezeletemből ítelet. A szemdet tudni aklyet a színtele létezők Minden meg a két énekkar csajj kultúrelér

„Az autortitásában ke szerepet ke autortikus nek, amelye tudják állapják tartani a termelési fmondoe B

Amióta az em az első, a testi könnyítő gépek kon át sokan t hogy olyan berzsításekn, amelkozni” is tudnak Korunk tudor nikája valóst első „gondolkod nagy teljesíté meg számlológ berendezések mto, gépies agymstik az embert.

Moszkvában BESZM nevű számlológép. Ha 60, sok ezer elek

A megye állattenyésztésének soronkövetkező kérdéseiről tárgyalt a megyei tanács végrehajtó bizottsága

Kedden délelőtt a megyei állattenyésztés felkészítéséről, valamint a tervek teljesítéséről tárgyalt a megyei tanács végrehajtó bizottsága. A mezőgazdasági igazgatóság vezetője ismertette a jelenlegi helyzetet. Ráműtött arra, hogy a termelőszövetkezeteknél jelentős mértékben növekedik a szarvasmarha állomány. Száz tehénre 32 borjú jut, ami országosan is jó eredmény.

Tárgyalt a végrehajtó bizottság a takarmányellátás kérdéséről is. Itt sok még a megvalósítandó feladat, mert még az elmúlt esztendő kedvező időjárás mellett sem takarítottak be annyi takarmányt, hogy mindenütt bőséges ellátásról lehetne beszélni. Akárcsak a termelőszövetkezetek, ahol már most szilázs- és abraktakarmány után kell nézni. Ebben az esztendőben a takarmánytermelés terén sokkal előrelátnak kell szervezni a munkát. Jobb állapotba kell hozni a legelőket. A legelőterületi bizottságok megszervezését a legelőterületek folyamatos

gyomirtását, s gondoskodni arról is, hogy azok aközök állatai legelőre járnak, arányt szállításnak a legelő felújítására.

Igen helyes az az intézkedés, hogy valamennyi legelőterületi bizottság munkáját felülvizsgálják. Gondoskodni arról, hogy a beszédet főbernek legalább 15 százalékát a gyomirtás kifogástalan minőségben való elvégzésére fordítsák.

A pillangós takarmánytermények termesztése nagyban segíti az állattenyésztés további fejlesztését, de éppen ezen a területen van komoly hiába, mert nincs elegendő lucernaterület a megyében. Komoly hiány van lucernamagban. Nem sikerült több helyen a magfogyás, ahol lucernamagot fognak, ott is több helyen példátlan hanyagsággal engedték veszni a magot, nem szedték ki idejében.

A megye területén most nincs elegendő lucerna vetőmag. A szomszéd megyéket kell járni, hogy vetőmagra legyenek szert. Nemrég az

egyik karcagi termelőszövetkeztől sikerült 43 kilogramm lucernamagot vásárolni. A megye számos helyén hasonló akciók révén még mintegy 50 mázsa lucernamagot szereztek s remélhető, hogy tavasz kezdetére száz mázsa kerekedik ki a lucerna vetőmagot. Jelenleg mennyiség ez, s nagymértékben segít új lucernások létesítésében.

Igen helyes a végrehajtó bizottság az a határozata, amely a takarmányalap biztosítása érdekében kimondja, hogy lucerna területet csak a tanács engedélyével szabad szántani. Még két igen fontos határozatot hozott a bizottság. Az egyik arról szól, hogy a tehénállomány számszerű növelése érdekében sokfelé nagyobb gondossággal fognak ezért eljárnak a tehének kiseljesztéséről és felneveléséről, mint az elmúlt esztendőben.

Határozatba hozták, hogy ezután a tehének közül csak azoknak lehet kiseljesztési levélre, melyek tovább tenyészésre állatorvosi vizsgálat

alápián már nem alkalmasak. Az üszövelés szempontjából hozták a másik határozatot, hogy évente kétszer minden községben üszözmenetet kell tartani. A legjobban ápoltt és a legjobb növevő üszöket díjazták is, s a gondos állattenvelőket oklevelet kapnak. Azzal, hogy a növevők állatokra ilyen gondot fordítanak, nagy segítséget adnak mert hiszen senki sem fog szütyekezni és senki sem akar majd rossz állapotban tartott üszöket elvezetni.

A megyei tanács mezőgazdasági igazgatósága egyébként részletes tervet dolgozott ki, hogy a megyei pártbizottságoknak az állattenyésztés fejlesztéséről hozott határozatát minden sikeresebben valósítsák meg. Adhoz azonban, hogy a helyes határozatok megvalósuljanak, szükséges, hogy állandó és kemény legyen az ellenőrzés, nehogy elakadjon a munkában emberek kezén, s ne kerüljön végrehajtásra megyének állattenyésztésének fejlesztését szolgáló végrehajtási utasítás.

Újabb intézmény a tbc elleni küzdelemben

Kormányzatunk újabb egészségügyi intézményt állított fel Debrecenben, a tbc-és gyermekgyógyítására. Eddig a tbc-ben megbetegedett gyermekeket a felnőtt betegekkel együtt kezelték. Ez most megszűnik, mert március 1-től a tífusztífuszosok megkeze-

det gyermekek részére külön szakrendelés nyílik a Tóthfalusi tér 2. szám alatti tífusztífuszos állomás keretében. A kezelést és a gyógyítást az eddigiekkel eltérően gyermek- és tbc szakorvosok végzik. A rendelés szombat kivételével mindennap 10-12-ig tart.

VÁMSZEDŐK

Kabán, Józán, vagy bárhol a megyében naponta több száz keresik fel a földműves-szövetkezet boltjait. A földműves-szövetkezet ma már kétségkívül a falu fő kereskedelmi bázisa lett, ahol a porcelánedénytől a kerékpárig rendszert minden megvásárolható. Mivel a magyar ember a zamatos kisüsti pálinkát, no meg a jó bort sem veti meg, a vidéki italboltokban is sok a látogató.

A földműves-szövetkezet italboltja, ha lassú tempóban is, de igyekezik lépést tartani az igényekkel. A kiszolgáló egy része azonban megbízhatatlan ember. Ezek az emberek lépten-nyomon becsapják és megrövidítik a falusi lakosokat, ami semmiképp sem válik szociális kereskedelmünk hasznára.

Több vidéki üzletben, mint a hosszúpályi, sárrétudvari 1-es számú italboltokban, továbbá Biharnagybajomban és Hajdúhadházon szinte polgárfogyó nyert már az a szokás, hogy a birt, vagy a pálinkát mértelenül szolgálják ki. A kiadott mennyiség így rendszerszerűen kevesebb, mint a ki-

fizetett mennyiség, ami a vendégek nyílt és durva becsapását jelenti.

Sajnos, az olyan földműves-szövetkezeti boltok sem ritkák a megyében, ahol az eladásra szánt italmennyiséget rókizik. A hajdúszovati földműves-szövetkezet 2-es számú boltjában a vizez egy nemrég történt ellenőrzés alkalmával még a 12 százalékot is meghaladta. A tiszeczegei 1-es, 2-es italboltokban, valamint az egykori földműves-szövetkezet italboltjában ugyancsak az igyekeznek lépést tartani az igényekkel. A kiszolgáló egy része azonban megbízhatatlan ember. Ezek az emberek lépten-nyomon becsapják és megrövidítik a falusi lakosokat, ami semmiképp sem válik szociális kereskedelmünk hasznára.

Felügyelőség a tiszeczegei 1-es és 2-es számú, valamint a hajdúszovati 2-es számú italbolt vezetőit szeszamisítás címen még az ügyességnél is fejtelentette.

Nyilván nemcsak ellenőrzést, de társadalmi ügy is, hogy leleplezzék a falusi élet ilyesfajta vámszedőit. A fajtát kiadott mennyiség így rendszerint kevesebb, mint a ki-

Háromnapos árubemutató Debrecenben

Budapesti nagykereskedelmi vállalatok, névszerint az Óra-Ekszer, Sport, Játék, Divatárú, Hangszer-, valamint az Ofotér háromnapos árubemutatót rendez Debrecenben. Az árubemutató a tavaszi idényben árusításra kerülő új cikkek mutatják be, elsősorban az állami és szövetkezeti kereskedelem boltvezetői részére. A kiállítás izlésséggel bizonyítja, hogy különböző női táskákat, játékarukat, szemléltet 5 módon, a megfelelő fényhatás érvényesítésével helyezték el. A

debreceni kezdeményezés után a budapesti nagykereskedelmi vállalatok az ország többi részén is rendeznek hasonló megmozdulást.

A kiállítás, amelyet az MSZT-ben helyeztek el, március 1-én este zárul.

X PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE debreceni szervezetében a csütörtök este 6 órára hirdetés nélküli helyi zenei előadás az iskolai szintet miatt elmarad, helyette március 9-án, pénteken 6 órakor lesz megratva.

ÚJ KULTÚROTTHONT AVATTAK POCSAJON

Sokszor mesélik az emberek, velem is, hogy egy ismeretlen helység nevének jó, vagy rossz hangzása erősen befolyásolja a róla alkotott képzeletemet, előítéletemet. Így történt vasárnap is, amikor Pocsajra kellett elmennem, ahol új kultúrotthont avattak. Képtelen voltam megszabadulni attól az érzéstől, amelyet a rossz hangzás keltett bennem.

Pocsajt is, mint Mucsát, valami kietlen, világvégi, mindentől elzárt, rendkívül unalmas községnek képzeltem el, ahol az emberek is valami különleges teremtményei az analfabéták, a közőnyek, a kultúrátalanságnak. Ilyen előítélettel bandukoltam be estelele az állomásról a kultúrotthon felé. Talán még sose került annyira hatalmába a közöny, a szentimentális, mint amikor beléptem a kultúrotthomba, ahol már megkezdődött az előadás.

ez a történet szomorú is, szép is.

Öt évvel ezelőtt alakult meg az énekkar a pocsaji pedagógusok kezdeményezésére. 1953-ban már szép eredményt ért el. Bevezették a járási kultúrversenyre. Innen tovább jutott és a megyei bemutatót is minősítést kapott. Mindezt saját erejéből érte el. Ezután az énekkar nagyobb feladatok megoldását tűzte maga elé. S ehhez anyagi támogatásra volt szüksége. Így a helyi földműves-szövetkezet kérték meg, s az vállalta is az énekkar patronálását 1955 őszától a mai napig, amikor felmondta az énekkar további segítségét.

Hasonló a román táncszoport története is. Am akárcsak az énekkar esetében, ha valamilyen községi ünnepről van szó, a tanács mindig hozzájuk fordul.

kell keresnünk. **Bokor Gyula** iskolai igazgató vezetésével az egész tantestület azon munkálkodott, hogy megszervezzék a szepet, hozzáférhetővé tegyék a művészeti a falusi nép számára is.

Szomorú ez a történet, mert látnunk kellett, hogy felszabadulásunk első évizere után is még egyes vezettek gátlakodtak, akiknek a legfőbb kellene nyújtaniok. Szép is ez a történet, mert megismerkedhettünk a népi tanítók örökös pocsaji tanítóik lelkes, odaadó munkájával, akiket megbecsül és szeret a lakosság, akiket támogat a pártszervezet. **Bundik Zsigmond** községi pártbizottság titkára személyében, aki a kultúrmozgalmat is ugyanolyan fontosnak tekint, mint a többi nagy feladatot megoldását.

Küzdelem és elszánt akarás eredménye az új kultúrotthon, a művelődés, a tanulás a szórakozás új otthona, amelynek nevédjőül Bartók

Bélaút választották, aki most újra hazatért egy szűkebb kis hazába, ahol zenéleg művel, kultúrára szomjas lakosság fogadta. Emlekre magyar, s román ajkúak csendültek fel az általa gyűjtött ősi népdalok, kórusok. A magyar és a román - mintegy szimbolizálva Bartók nemzetiségi eszméjét - egygylet, összefonott az ő dallamaiban.

Csodálatos gazdag élménnyel teltett ez az este.

Milyen kár, hogy nem voltak itt azok az emberek - a megye, a járás népművelési osztályának vezető emberei -, akik eddig még közönyösen tekintették e község kultúrelterét. Ha most itt lettek volna és végighallgatták volna ezt a műsoros estét, amely feloldott minden közönyt, előítéletet, bizonyára nem tudtak volna nyugodt lelkiismerettel visszatérni anélkül, hogy megvalósuló ígéretet ne tengernek: a pocsajiaknak ezentúl minden támogatást megadnak.

Dudás János

Páratan élményben volt részem. Mendelsohn: Búcsú az erdőől című kórusműve hangzott fel a kiváló felnőtt énekkar előadásában. Majd Smetana, Bartók, Kodály, Bárdos Lajos kórusműveiben gyönyörködhettem. Az 50 tagú uttóró kórus valóságilag megbánozott. Ötven feszülten figyelő szempár kísérté a karmester, **Zárkány Zoltán** tanár vezénylő muzikáns. Ötven csillogó szempár tele gyönyörűséggel, tele odaadással. A lélek mélyére szállt ez 50 gyermek tiszta csengési összhangja.

A műsor végére megtéptáztán, összetörtén távozott kézeletemből a hamis előítélet. A szentimentális, mindent tudni akarás cserélt helyét a színtelen közönyt, a féltékeny szentimentáliséget. Mindent meg akartam tudni a két énekkar életéről, a pocsaji kultúrellet történetéről -

A járási és a megyei népművelési osztály ügy kezelik e község kultúrelének gondjait, mint amelyik egyáltalán nem érdemel különösebb figyelmet. A vasárnapi kultúrotthon avatására is igéretet tett a megyei népművelési osztály, hogy zenekarról, zongorakíséretéről gondoskodni fog, s valaki meg is látogassa őket. A pocsajiak örömmel várják a megye kiküldöttét, hogy bebizonyíthassák előtte: eredményeik alapján valóban több gondoskodásra, támogatásra érdemesek. Hiába vártak. A megye népművelési osztálya semmi jelt nem adott magáról.

Mégis, a magarahaigyóttégg ellenére is az énekkar együttmaradt és olyan eredményeket ért el, amelyek méltán kivívnak minden elismerést. Hogy mi a magarazata ennek? - azt a lakosság kultúrelletében, a tanítók összefogásában, nemes hivatásuk teljesíteni akarásában

Egyszer volt hol nem volt, volt egyszer egy király. Hány és hány népmese kezdődik ezzel az epikus szélességgel, ezzel a mosolyt és érdeklődést villantó irrealitással. Ezzel kezdődik ez az új cseh-szlovák film is; volt egyszer egy király...

A naiv epika bája, egyszerűsége és üdősége villan a képernyőn. S a film elsősorban ezért jó, ezért művészi és nevelő. A népmese anyagot teljes egészében meghagyta, s egy-egy művészi ányalással általánosította, elmélyítette. De sohasem a népmesétől idegen esz-közökkel, vagy ötletekkel. Igyelezkik mindig azokat a fordulatos megvárakoztató, amelyek a népmese szerkesztés-jellegét, a mondanivalóját és formáját is hangsúlyozzák.

A történet nemcsak gyermekeknek jelent kacagást, a felnőtteknek is tanulság és intelem. Csak persze itt a tanulság és intelem a mesebeli hősi sorsában és mosolyában rejti az el, olykor nagyon is finom gyengédséggel, olykor meg nagyon is reális vastósággal.

A népmese mint filmtéma nem új ebben a művészetben. A cseh-szlovák filmgyártásnak sem ez az első próbálkozása. A Gőgös hercegnő megfilmesítésénél tanúi lehettünk, hogy a cseh-szlovák filmrendezőik mennyi ötletességgel örzik meg a film keretében is a mese lényegét. A Volt egyszer egy király megszerkesztésében is ez uralkodik alapvető elvont. A filmkészítés sajátosságában is érvényesül az a hamos egyszerűség, amely a népmese sajátja, de ugyanakkor hangsúlyozza a társadalmi igazságot is, a népmese tiszta bölcsességét. Jó mesefilm, csak a kétféle helyes arányosságból születhet. Ez

FILM

Volt egyszer egy király...

a cseh-szlovák film már majdnem ilyen.

Alapította egy cseh-szlovák népmese: A só értékesebb az aranyból. Es ezt az állítást kacagató és könnyes eseményekkel, fordulatokkal be is bizonyítja. A népmese valóság jónan filozófiája mindenütt érzhető, a királyi hőbortok és szépségek ellen-súlyozásaként.

Másképp nem is lehet igaz, csak így, ahogy a népmese mondja, hiszen abban nem egy ember, hanem a társadalom széles néprétegeinek igazsága jut kifejezésre.

A népmese közösségi alkotás módszerét éppen az bizonyítja, hogy a kimondott igazságok és a megformálás, az alkotás módszerei messze túlnyúlnak egy ország, egy nép határain. Ez a népmesei tartalom - amelyet a film feldolgoz - a magyar nép gondolkodásában éppen annyira otthonos, mint ahogy minden egyszerűen gondolkodó nép tudatába belefér.

A konfliktus mint a meseben is, a filmben is előkérül állítást, valóban értékesebb-e a só az aranyból? A feleletet az események igazolják, illetve a valóságos helyzet dönti el. Közben bájos bonyodalmak jönnek, s szerelemre ütődnek rá a boldogság peszései. A mese végén már, mint ahogy az törvényszerű a népmesékben, mindenki boldog lesz, de ennek a boldogságnak az a nagyzerült tanulság az ára: a só értékesebb az aranyból.

Az első számú ellentét a király és legkisebbik lánya, Marusa között alakul ki. Ez az ellentét annál is szebbé

áruvált, mert három lánya közül kettőjüket köti össze a leg-tisztelet, a legönzetlenebb szeretet. S ennek a hangsúlyozásában és megindokolásában nagyon is érthető az a lélektan következtetés, hogy az összeütközés ábrázolása kettőjük kapcsolatában lehet leg-mélyebb, legteljesebb.

Akik nagyon szeretik egymást, a leg többet igénylik egymástól. A király is ezt várja legkisebbik lányától, Marusától. Hogy valami szépet, nagyon szépet mondjon a szeretetről, a ragaszkodásról, az emberi kapcsolat kifejezéséről. S erre jön az a meghökkenető: jobb szeretlek, mint a só.

Valóban népmesei fordulat, népmesei bölcsesség. Hol juthat oda egy király, hogy jelentőséget, az aranyból is többet érőbb jelentőséget tulajdonítson ennek a szíriken csillogó kristályos ásványnak, a sónak. Verejték, mindennapi élet szükséges ahhoz, hogy ezt valaki felismerje, s ennek az igazságúrt dacosan szembe-szálljon királyi indulattal,apai keménységgel.

A só mégis értékesebb az aranyból. Rádöbben a király is, rádöbbenik vidám és talpraeseti események, a mindennapi józanító valóság. De ennek a felismerésnek ára van. S míg a Volt egyszer egy király eljut ehhez a felismeréshez, közben felbonulnak a népmese legtipikusabb alakjai. Az udvari doktor, Atakdala, aki-nak komikus figurájában, mint egy görbe tükrében visszavárvog az egész királyi feljóság neveltségű, óra erőtlensége.

Megjelenik a három lona és - a szép, az okos a bator hercegek - akik egymást túltelítve versengenek a király-lányok kezéért. De ellen-póhusként ott van a kertész, a ádász, a halász, az egyszerű emberek típusai, akik ötleteikkel, fortélyokkal túljárnak az egyébként ostoba hercegek eszén, s végül a királylányok-ban kinyíló szerelem értük pirosodik.

De mint legritikusabb népmesei elem megjelenik „az öreg anyóka” is, aki bájos varázslatossággal szeretmekeket köt, összekuszál, szalakat oldoz. Arcadó csupa mosolyrnyehedések, de felszikkrik ott e harag is, ha büntöket, igaz-talanságokat kell figyelmeztetésben részesíteni. S mindehhez még egy csokorravaló folklor elem, amelyből kisvárad a népmese sokszínű ága. Ilyen például a csodaszerpenyű, vagy az a mesebeli virág, amelyből csodálatos varázslatok búválete illatozik.

A film nemcsak tartalomban, de formai eszközben is igyelezkik népmesevé egyeztetésűvé. A szereplők meleg és őszinte játéka, különösen a király - Jan Verich -, Atakdala - Vlasta Burian -, az öreganyóka - Terézie Brskova -, és Maruska - Milena Dvorska -, végig hangsúlyozza ezt a népmesei elemet. Különösen Maruska üde és szűv szerint való. Játékában, emberi magatartásában ott csillog az egyszerűségben is gyönyörű érzélményesség.

A felvételek fényképezésével sok esetben bravurosan követték a népmese irrealitása növevő cselckeményét. Így a ren-dezött ötletességéből népmesei tartalmas, de formailag is hű és szórakoztató mesefilm. Volt egyszer egy király...

(b. i.)

„Gondolkodó” gépek

Az automatizálás megvalósításában különösen fontos szerepet kell játszani az automatikus számológépeknek, amelyek maguk meg tudják állapítani és fenn tartják a tartalmat a legelőnyösebb termelési folyamatokat - mondotta Bulgaryin elvtárs.

Amióta az ember megalkotta az első, a testi munkát megkönnyítő gépeket, évszázadokon át sokan töprengtek azon, hogy olyan berendezéseket készítsenek, amelyek „gondolkodni” is tudnak.

Korunk tudománya és technika valószínűleg megalkotta a „gondolkodó” gépeket, a nagy teljesítményű elektronikus számológépeket. Ezek a berendezések már sok fázisú, gépies agymunkától mentesítik az embert.

Moszkvában működik a BESZM nevű elektronikus számológép. Hatalmas méretű, sok ezer elektroncsövet tar-

talmazó berendezés, amely másodpercenként nyolcezer számológépes műveletet végez el, vagyis körülből százszázszor gyorsabban számol, mint az ember.

A BESZM nem egész három óra alatt megoldotta azokat a számítási feladatokat, amelyek 150 embernek egy éven át kellett volna dolgoznia.

Az elektronikus számológépekre vár például a feladat, hogy kiszámítsák a föld mesteres bolygóinak a pályáját, s megtervezék az első bolygóközi rakétákat...

Felbecsülhetetlen segítséget nyújtanak ezek a gépek a bonyolult tudományos és mérnöki számítások elvégzéséhez. De az elektronikus számológép nemcsak kiszámítja például egy munkadarab méreteit, hanem közvetlenül vezérli a megmunkáló szerszámgepeket is.

„Gondolkodó” gépek, amelyek maguk meg tudják állapítani és fenn tartják a tartalmat a legelőnyösebb termelési folyamatokat - mondotta Bulgaryin elvtárs.

Amióta az ember megalkotta az első, a testi munkát megkönnyítő gépeket, évszázadokon át sokan töprengtek azon, hogy olyan berendezéseket készítsenek, amelyek „gondolkodni” is tudnak.

Korunk tudománya és technika valószínűleg megalkotta a „gondolkodó” gépeket, a nagy teljesítményű elektronikus számológépeket. Ezek a berendezések már sok fázisú, gépies agymunkától mentesítik az embert.

Moszkvában működik a BESZM nevű elektronikus számológép. Hatalmas méretű, sok ezer elektroncsövet tar-

„Gondolkodó” gépek, amelyek maguk meg tudják állapítani és fenn tartják a tartalmat a legelőnyösebb termelési folyamatokat - mondotta Bulgaryin elvtárs.

Amióta az ember megalkotta az első, a testi munkát megkönnyítő gépeket, évszázadokon át sokan töprengtek azon, hogy olyan berendezéseket készítsenek, amelyek „gondolkodni” is tudnak.

Korunk tudománya és technika valószínűleg megalkotta a „gondolkodó” gépeket, a nagy teljesítményű elektronikus számológépeket. Ezek a berendezések már sok fázisú, gépies agymunkától mentesítik az embert.

Moszkvában működik a BESZM nevű elektronikus számológép. Hatalmas méretű, sok ezer elektroncsövet tar-

„Gondolkodó” gépek, amelyek maguk meg tudják állapítani és fenn tartják a tartalmat a legelőnyösebb termelési folyamatokat - mondotta Bulgaryin elvtárs.

Amióta az ember megalkotta az első, a testi munkát megkönnyítő gépeket, évszázadokon át sokan töprengtek azon, hogy olyan berendezéseket készítsenek, amelyek „gondolkodni” is tudnak.

Korunk tudománya és technika valószínűleg megalkotta a „gondolkodó” gépeket, a nagy teljesítményű elektronikus számológépeket. Ezek a berendezések már sok fázisú, gépies agymunkától mentesítik az embert.

Moszkvában működik a BESZM nevű elektronikus számológép. Hatalmas méretű, sok ezer elektroncsövet tar-

„Gondolkodó” gépek, amelyek maguk meg tudják állapítani és fenn tartják a tartalmat a legelőnyösebb termelési folyamatokat - mondotta Bulgaryin elvtárs.

Amióta az ember megalkotta az első, a testi munkát megkönnyítő gépeket, évszázadokon át sokan töprengtek azon, hogy olyan berendezéseket készítsenek, amelyek „gondolkodni” is tudnak.

Korunk tudománya és technika valószínűleg megalkotta a „gondolkodó” gépeket, a nagy teljesítményű elektronikus számológépeket. Ezek a berendezések már sok fázisú, gépies agymunkától mentesítik az embert.

Moszkvában működik a BESZM nevű elektronikus számológép. Hatalmas méretű, sok ezer elektroncsövet tar-

